

Oponentský posudek rigorózní práce *Výzkum fauny motýlů Hořovicka a jeho výstupy do pedagogické praxe* autora Mgr. Jana Veverky

Předložená rigorózní práce v sobě organicky spojuje aspekty odborně biologické a didaktické. Jedná se proto o komplexně pojatý elaborát s výrazným regionálním pojetím, který svým zpracováním i rozsahem převyšuje běžný průměr obhajovaných prací na naší katedře. Již jejích 337 stran textu s řadou kvalitních fotografií, mapek, nákresů a seznam téměř dvou set položek literárních pramenů je skutečně úctyhodný. Pozitivně hodnotím i to, že mezi citovanými literárními prameny je i 7 vlastních prací autora.

První oddíl rigorózní práce je věnován terénnímu výzkumu sledovaného území, pojednává o metodice sběru a determinace, charakterizuje přírodní poměry zájmové oblasti a popisuje jednotlivé lokality. Za velmi cennou pak považuji kapitolu „Komentář ke zvláště významným nálezům“. Jednoznačně z ní vyplývá, že předložený rukopis má výraznou hodnotu entomologickou, i když vzhledem ke svému odbornému zaměření ji nedokážu tak pregnantně ocenit. V tomto směru spoléhám i na tutora práce, který patří v současné době k našim nejvýznamnějším zoologům.

Druhá část spisu je zaměřena didakticky a naznačuje možnosti využití získaných terénních poznatků v konkrétní školní praxi („Motýli ve výuce přírodopisu a environmentální výchovy“). Po obecně didaktickém úvodu se věnuje autor možnostem aplikace tématu do výuky. Zdůrazňuje zde především regionální aspekt, což je významné zvláště při přípravě a rozpracování školních vzdělávacích programů. Podává dále náměty na začlenění tématu do různých forem výuky, konkrétně do vyučovací hodiny, laboratorních prací, v rámci vycházek a exkurzí i zájmových či volitelných předmětů. Přitom všechny náměty jsou směřovány do výuky přírodopisu na základní škole. Podrobnost a způsob zpracování jednotlivých témat umožňuje jejich využití i jinými učiteli na dalších základních školách (samozřejmě v rámci daného regionu). Část práce je věnována i přípravě a realizaci projektu „Barevná krása motýlích křídel“. Velmi pečlivě a nápaditě jsou připraveny i pracovní listy k tomuto projektu. Rozsah, nápaditost a různorodost připravených úloh je tak značná, že v ní při řešení najde uplatnění prakticky každý žák. To umožňuje využití problematiky nejen v rámci horizontálních, ale i vertikálních mezipředmětových vztahů. Autor ovšem podklady pro didaktické aplikace nejen připravil, ale i prověřil a podrobně vyhodnotil v konkrétní výuce.

K práci nemám žádné významné připomínky věcné nebo didaktické povahy. V rámci diskuse však žádám autora, aby se vyjádřil k návaznosti tématu na svůj diplomový úkol (pokud ovšem nějaká je), neboť postrádám jeho citaci v přehledu použité literatury.

Závěrem konstatuji, že se jedná o rigorózní práci kvalitní, která po formální, odborné i didaktické stránce splňuje všechna přísná kritéria stanovená pro elaborát tohoto druhu. Je přínosná jak pro poznání biodiverzity vybrané skupiny živočichů na daném území, tak pro teorii didaktiky a pro pedagogickou praxi. Autor prokázal nejen schopnost pracovat v terénu, organizovat výzkum a realizovat ho ve školním prostředí, ale i dobrou připravenost pro práci s literárními prameny. Domnívám se proto, že přístup autora k odborné i pedagogické činnosti je zárukou i pro jeho úspěšnou práci učitele. **Na základě těchto závěrů doporučuji rigorózní práci k obhajobě a po úspěšném složení rigorózních zkoušek souhlasím s udělením akademického titulu PhDr.**

V Praze dne 18. ledna 2011

Doc. PhDr. Petr Dostál, CSc.,
katedra biologie a environmentálních studií,
Univerzita Karlova v Praze – Pedagogická fakulta